

Pomoč

Več kot 80 % največjih izvoznikov ne bo upravičenih do ukrepov

Enainpetdeset največjih slovenskih izvoznikov je pozvalo vlado k spremembi zakonskih pogojev za uveljavitev pomoči.

Barbara Perko

»To pomeni, da bo njihova izvozna konkurenčna sposobnost upadla, zlasti v primerjavi s tekmeči iz držav, kjer imajo na voljo številne druge podpirne ukrepe,« opozarja Sonja Šmuc, generalna direktorica GZS.

Po oceni Gospodarske zbornice Slovenije več kot 80 odstotkov največjih slovenskih izvoznikov ne bo upravičenih do koriščenja ukrepov, povezanih s povračilom stroškov dela za zaposlene, ki čakajo na delo. Izvozniki predstavljajo hrbtenico slovenskega gospodarstva, saj so v 2019 izvozili za 40,5 mrd evrov blaga in storitev, kar predstavlja skoraj 85 odstotkov slovenskega BDP.

»To pomeni, da bo njihova izvozna konkurenčna sposobnost upadla, zlasti v primerjavi s tekmeči iz držav, kjer imajo na voljo številne druge podpirne ukrepe. Ne predstavljamo si, da bi interventni zakon ZIUZEOP, ki je bil pripravljen s ciljem pomoči gospodarstvu, ohranil takšne omejitvene določbe, zaradi katerih bi bila iz koriščenja ukrepov izločena številna podjetja, ki predstavljajo hrbtenico slovenskega gospodarstva,« sporoča Sonja Šmuc, generalna direktorica GZS.

Prvotni zakon vseboval zelo oster kriterij

Padeč prihodkov za 20 % ali več v prvem polletju (22. člen #PKP1) je zelo oster kriterij, saj to predstavlja več kot 5 tednov popolnega izpada prihodkov, kar je v delujočih podjetjih redka situacija. Trendi v prodaji v prvem četrtletju so bili v poprečju še pozitivni, v marsikaterem podjetju prihodki tudi v času zaprtja ali zmanjšane obratovanja proizvodnje še nastajajo,

tudi s prodajo izdelkov dokončane proizvodnje. Padeč prodaje se bo pri teh podjetjih zamaknil v prihodnje mesece in v drugo polovico leta.

GZS in izvozniki so prvotno v pozivu predsedniku vlade predlagali spremembo 2. odstavka 22. člena, in sicer tako, da se upravičenost do pomoči ne veže na upad prihodkov. V času zbiranja podpisov izvoznikov pod poziv pa je vodstvo GZS z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo GZS uskladilo drugačno, kompromisno rešitev problematičnega 22. člena, kot je predvideno v pozivu, in sicer: »Do pomoči so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo prihodki v prvem polletju leta 2020 upadli za več kot 10 % glede na isto obdobje leta 2019 in prihodki v drugem polletju 2020 niso narasli za več kot 40 % glede na isto obdobje leta 2019.«

Vlada je nato v državni zbor poslala dokument, s katerim je 2. odstavek 22. člena spremenila tako, da se glasi: »Do ukrepa so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoji iz tega odstavka ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bodo doseženi, upravičenec naknadno vrne prejeta sredstva na podlagi ukrepa.« gg

Med podpisniki poziva vladi so, poleg GZS, največji slovenski izvozniki: Adient Slovenj Gradec, Arcont Gornja Radgona, BSH Hišni aparati Nazarje, Cablex, Danfoss Trata, Domel, Eti Izlake, Fotona, GKN Driveline Slovenija, Grammer Automotive Slovenija, Helios TBLUS, ITW Appliance Components, Iskraemeco, Juteks, KLS Ljubno, Knauf Insulation, Plastika Skaza, Poclairn Hydraulics, Riko, SIJ, TAB, TBP in številni drugi.

